

323E

کد کنترل

323

E

ریاست جمهوری

سازمان ملی سنجش و ارزشیابی نظام آموزش کشور

صبح پنجشنبه ۱۴۰۳/۰۴/۲۱

دفترچه شماره ۲

در زمینه مسائل علمی باید دنبال قله بود.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

آزمون اختصاصی (سراسری) ورودی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

نوبت دوم - تیرماه ۱۴۰۳

گروه آزمایشی علوم انسانی (ویژه دارندگان مدرک علوم و معارف اسلامی)

مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون، نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره سندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات تأیید می نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ وَ نَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ ۚ ﴾:

- ۱) فرعون در میان مردم خود ندا داد که ای قوم آیا سلطنت مصر به غیر من تعلق دارد!
  - ۲) ندای فرعون در میان قوم خود این بود که ای مردم آیا سلطنت مصر به من تعلق ندارد!
  - ۳) فرعون در میان قوم خود ندا در داد و گفت ای قوم من آیا فرمانروائی مصر از آن من نیست!
  - ۴) ندائی که فرعون به قوم خود داد چنین بود که ای مردم آیا فرمانروائی مصر متعلق به کسی غیر من است!
- ۸۲- « إِنَّ حَيَاةَ الْمَرْءِ قَدْ انطَوَتْ بِالصَّعُوبَاتِ وَ لَكِنَّهُ لَا يَدْرِكُ أَنْ دَاءَهُ وَ دَوَاءَهُ كِلَيْهِمَا فِي نَفْسِهِ، فَعَلَيْهِ أَنْ يَعْرِفَ نَفْسَهُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ »: زندگی انسان .....

- ۱) در سختیها تنیده شده است درحالیکه او درد و درمانش را درک نمی کند، و نمی داند که هر دو آنها در درون اوست، پس باید ابتدا نفس خود را بشناسد!
  - ۲) با سختیها پیچیده شده است ولی او درک نمی کند که درد و درمانش هر دو در وجود او است، پس قبل از هر چیز باید خویشتن را بشناسد!
  - ۳) مملو از مشکلات است ولی او درد و درمانش را نمی شناسد، اگر می دانست درمی یافت که آنها قبل از هر چیز از نفس خود اوست!
  - ۴) پوشیده در مصائب است حال آنکه او درد را و درمان آن را درک نمی کند، پس باید ابتدا وجود خود را درک کند!
- ۸۳- « إِذَا دَعَوْتَ تَلَامِيذَكَ إِلَى مُسْتَقْبَلِ مُضِيِّ تَعْتَقِدُ بِهِ وَ هُمْ قَبْلَوهُ، فَجَهِّزْهُمْ بِالْعِلْمِ تَجْهِيْزًا تَسْهِيْلًا لَهُمْ صَعُوبَاتِهِ! »:
- ۱) اگر زمانی دانش آموزانت را به آینده ای روشن که آن را قبول هم دارند دعوت کردی، پس آنها را به علمی مجهز کن که سختی هایش را برایشان آسان کند!
  - ۲) وقتی که شاگردانت آینده ای درخشان را قبول می کنند که تو هم آن را باور داری، باید آنها را به خوبی به علمی مجهز کنی که سختی ها را برایشان آسان گرداند!
  - ۳) اگر شاگردانت به آینده درخشانی که به آن معتقدی فراخوانده شدند و آنها هم آن را پذیرفتند، باید چنان آماده دانش آموختنشان کنی که سختی ها برایشان آسان گردد!
  - ۴) هرگاه دانش آموزانت را به آینده روشنی که بدان باور داری فراخواندی و آنها آن را پذیرفتند، پس چنان با دانش آماده شان کن که سختی هایش برایشان آسان شود!

۸۴- « ما أثمر عُمرَ من يقبل الصَّعوباتِ المتعدِّدة ليخدم النَّاسَ خدمةً صادقةً و قد يُمرِّرَ عَيْشَهُ لِيُواصلَ هذه المسيرةَ الصَّعبةَ! »:

۱) آنکس که برای خدمت صادقانه به مردم دشواری‌های گوناگونی را می‌پذیرد و گاه برای اینکه این راه سخت را ادامه دهد معیشت خود را تلخ می‌کند، چه عمر ثمربخشی دارد!

۲) چقدر ثمربخش است عمر کسی که سختی‌های گوناگون را می‌پذیرد تا به مردم خدمتی صادقانه کند، و گاه زندگیش را تلخ می‌کند تا این مسیر سخت را ادامه دهد!

۳) بسیار عمر پرثمری دارد کسی که سختی‌های متعدّد را به جان می‌خرد تا به مردم صادقانه خدمت کند و زندگی او برای طی این مسیر سخت، تلخ می‌شود!

۴) کسی که دشواری‌های فراوانی را می‌پذیرد تا صادقانه به مردم خدمت کند و برای ادامه این مسیر دشوار زندگی خود را تلخ می‌کند، عمر پرثمری دارد!

۸۵- « الَّذِينَ يُرَبِّونَ أَطْفَالَهُمْ فِي الرَّفَاهِ وَ لَا يَسْمَحونَ لَهُمْ أَنْ يذوقُوا طَعْمَ الصَّعوبةِ يُخَلِّفونَ ذَرْبَهُ عَاجِزَةً لَا يَسْتَطِيعونَ أَنْ يُدِيمُوا حَيَاتَهُمْ إِلَّا بِمُساعدَةِ الْأَخْرينَ! »: کسانی که فرزندانشان .....

۱) در رفاهیت تربیت می‌شوند و به آنها اجازه داده نمی‌شود طعم سختی را بچشند فرزندان عاجزی پدید می‌آورند که جز به کمک دیگران نمی‌توانند زندگیشان را پیش ببرند!

۲) در آسودگی پرورده می‌شوند حال آنکه رخصت سختی کشیدن ندارند، نوادگانی عاجز بوجود می‌آورند که قدرت ندارند و فقط به یاری دیگران زندگیشان را دنبال می‌کنند!

۳) را در رفاه تربیت می‌کنند و به آنها اجازه نمی‌دهند که طعم سختی را بچشند نسل ناتوانی را به جای می‌نهند که فقط با یاری دیگران می‌توانند زندگیشان را ادامه دهند!

۴) در راحتی می‌پرورند در حالیکه به آنها رخصت چشیدن سختی نمی‌دهند دودمانی پدید خواهند آورد ناتوان، که بدون یاری دیگران قادر به پیش بردن زندگیشان نیستند!

۸۶- عَيْنَ الصَّحیح:

۱) هَاكِ الْمَحْفَظَتينِ اللَّتینِ فیهِمَا رَسائِلُ دَعوةِ التَّلَامِیذِ: آن دو ساک را که نامه‌های دعوت دانش‌آموزان در آن است بیابور!

۲) إِنَّ الَّذِیَ فی قَلبِهِ مَرَضٌ یَكادُ یَنفَجِرُ حَسَدًا بِسَببِ تَقَدُّمِ أَصْدِقائِهِ: کسی که در قلبش بیماری بود به خاطر پیشرفت دوستانش از حسد داشت منفجر می‌شد!

۳) نَحنُ ما زِلنا نَشكو مِنْ کُلِّ شَیْءٍ إِلَّا إِذا کانتِ مَسْؤُولِیةَ ذَلِكِ الشَّیْءِ عَلینا: ما همیشه از هر چیزی شکایت می‌کنیم مگر اینکه مسؤولیت آن چیز با خودمان باشد!

۴) أَخَذَ الْمَظْلومونَ الَّذینَ كانوا اسْتَضَعَفوا یقولونَ الحَقُّ أَمامَ السُّلطانِ الجائِرِ: مظلومانی که ضعیف نگه داشته شوند شروع به گفتن حق در مقابل سلطان ستمگر می‌کنند!

۸۷- عین الخطأ:

- (۱) إنَّ الإنسانَ یحصل علی سلامته إذا یجتنب البطنة: قطعاً انسان سلامتی‌اش را بدست می‌آورد اگر از پرخوری دوری گزیند!
- (۲) إنما تُؤثِّر المطالعة فی أفاکارنا و تُقوِّی فهمنا و عمَلنا أكثر فأكثر: مطالعه کردن در اندیشه ما اثر می‌گذارد و ما را در فهم و عمل بیش از پیش قوت می‌بخشد!
- (۳) کم طفل یتمنی أن یتطیر فی السماء إلى أيِّ مکان یرید ولا یمنعه أحد: چه بسا کودکی که آرزو می‌کند در آسمان به هرجا می‌خواهد پرواز کند و کسی مانعش نشود!
- (۴) قد بُنیت علی جبال هذه المنطقة المرتفعة بیوتٌ لما یتغیّر شکلها الخارجی: بر کوههای این منطقه بلند خانه‌هایی ساخته شده که شکل خارجی آنها هنوز تغییر نکرده است!

۸۸- « بعضی افعال شروع گاهی بصورت تامه می‌آیند و احتیاج به اسم و خبر ندارند:»

- (۱) یمكن أن تجيء بعض الأفعال للشروع بصورة تامّة و لا حاجة إلى الاسم و الخبر!
- (۲) یمكن أن تأتي بعض الأفعال للشروع بشكل تامّة فلا تحتاج إلى اسم أو خبر!
- (۳) قد تجيء بعض من الأفعال الشروع تامّة و لا تحتاج إلى اسم و لا خبر!
- (۴) قد تأتي بعض أفعال الشروع تامّة و لا تحتاج إلى الاسم و الخبر!

۸۹- عین الأنسب فی المفهوم لهذه العبارة: « ما أقبح الخضوع عند الحاجة و الجفاء عند الغنى»

- (۱) بلندیت باید، تواضع گزین که آن بام را نیست سَلَم جز این
- (۲) خواهی بلندمرتبه گردی میان خلق می‌کن به هر مقامی که هستی فروتنی
- (۳) هر تواضع که پی منفعت است ز خسان است نه تواضع صفتان
- (۴) ز خاک آفریدیت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک

■ ■ اقرأ النصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۹۰ - ۹۴) بما يناسب النصّ:

التّلميع لغةً هو أن يكون في بدن الفرس أو غيره نقاطٌ تُخالِف سائر لونه، و فنّ التّلميع من الفنون المستخدمة في علم البلاغة من الأدبين الفارسي و العربي.

يُعود ظهور الملمّع الفارسي إلى أواخر القرن الثالث الهجري أي بدايات الشعر الفارسي الديري، و يظهر أنه وُلِد ناضجاً، و لعلّ سبب ذلك يعود إلى أنّ كثيراً من الشعراء الفرس (= الإيرانيون) الأوائل كانوا يعرفون الشعر العربي جيّداً، لكنهم رغبوا عنه لظهور ممالك فارسيّة تحميمهم على النظم بالفارسيّة. ثمّ بلغ الملمّع قمتّه على يد شعراء من الطراز الأوّل بعد القرن الخامس كالسّنائي و المولوي و سعدي و حافظ. و المولوي كان أكثر إنتاجاً للملمّعات، و من الجدير بالذّكر أنّ صاحب كتاب «مقامات الحميدي» خصّص القسم الأوّل من كتابه ببطل ذي لسانين يُخاطب العرب بالعربيّة نظماً و نثرًا إلى جانب مخاطبة الفرس بالفارسيّة في مجلس واحد!

فالملمّع فنّ رفيع جدّاً في الأدب الفارسي، خلاف الملمّع العربي الذي تركه الشعراء العرب المشهورون!

۹۰- عین الخطأ:

- ۱) ظهرت الملمّعات في الأدب الفارسي متأخرة جداً!
- ۲) كانت الملمّعات عند ظهورها لدى الفرس فناً مقبولاً!
- ۳) من بين الشعراء الفرس أنشد المولوي أكثر الملمّعات عددًا!
- ۴) إنّ ملوك الفرس كانوا يشجّعون شعراء هم لإنشاد الشعر بالفارسية!

۹۱- عین ما یصحّ عن التلمیح:

- ۱) يُعتبر إنشاد الشعر بالعربية دون الفارسية تلميحًا!
- ۲) كان التلميح من الفنون الزاهرة عند كبار أدباء العربية!
- ۳) التلميح في اللغة هو وجود نقاط مخطّطة في بدن الحيوان!
- ۴) التلميح في الأدب أن يُنشد الشاعِرُ بلغتين اثنتين في شعر واحد!

۹۲- عین الصحيح:

- ۱) إنّ ظهور الشعر الفارسي الذي سبّب إيجاد فنّ التلميح!
- ۲) ظهر فنّ التلميح في الأدب الفارسي بداية القرن الثاني الهجري!
- ۳) كان الشعراء الذين أنشدوا الشعر بعد القرن الخامس أحسن إنتاجًا للملمّعات!
- ۴) لم يكن الأدباء الفرس الأوائل يقبلون على إنشاد الملمّعات في الشعر الفارسي!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۹۳ و ۹۴)

۹۳- « تُخالف - المستخدمة - الملمّع - وُلد:»

- ۱) تخالف: فعل مضارع - للمؤنث الغائبة - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب مفاعلة) - صحيح و سالم - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۲) المستخدمة: اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل (مصدره: استخدام) - معرّف بآل - معرب - منصرف / صفة أو نعت و مجرور بالتبعية للموصوف «الفنون»
- ۳) وُلد: فعل ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و مثال - متعدّد - مجهول (= مبني للمجهول) / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
- ۴) الملمّع: اسم - مفرد منكر - اسم مفعول (من باب تفعيل) - معرّف بآل - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور

۹۴- « ممالك - إنتاجًا - خصّص - يُخاطب:»

- ۱) يخاطب: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب مفاعلة) - معتل و أجوف - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۲) خصّص: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب تفعيل) - صحيح و مضاعف - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۳) إنتاجًا: اسم - مفرد مذکر - مصدر (من باب إفعال) - نكرة - معرب - منصرف / تمييز نسبة و منصوب للمميّز «أكثر»
- ۴) ممالك: اسم - جمع مكسر (مفرده: مملكة، مؤنث) - نكرة - معرب - غيرمنصرف / مضاف إليه و مجرور

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۹۵-۱۰۰)

۹۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) أنظر الآن إلى كلمة «قاضي» في الجُمْلِ التالية ثم قل لماذا لم تَظْهَرِ علامةُ الإعرابِ عليها!
- (۲) مِنْ مُهَدَّدَاتِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَلَوُّثُ الْهَوَاءِ الَّذِي يُسَبِّبُ أَمْطَارًا حَمْضِيَّةً!
- (۳) التَّوَكُّيدُ تَابِعٌ يَأْتِي لِرَفْعِ تَوْهُمِ الْكَلَامِ وَ هُوَ نَوْعَانِ لَفْظِيٌّ وَ مَعْنَوِيٌّ!
- (۴) يَكْذِبُ الْإِنْسَانُ الضَّعِيفُ وَ يَصْدُقُ الْإِنْسَانُ الْقَوِيُّ!

۹۶- عین ما ليس فيه المطاوعة:

- (۱) مَلَأَ الطِّفْلُ الْأَوَانِيَّ مِنَ الرَّمْلِ وَ بَعْدَ أَنْ امْتَلَأَتْ أَخَذَ يَصْنَعُ أَشْكَالًا هَنْدَسِيَّةً عَلَى الرَّمْلِ!
- (۲) قَسَمَ الْمُعَلِّمُ الرِّيَاضِيِّينَ إِلَى مَجْمُوعَتَيْنِ وَ كُلُّ مَجْمُوعَةٍ انْقَسَمَتْ إِلَى قَسْمَيْنِ لِلْعِبِّ مَعًا!
- (۳) رَكَبْنَا سَيَّارَةً لِلسَّفَرِ كَادَ السَّائِقُ أَنْ يَرْتَكِبَ خَطَأً فِي السِّيَاقَةِ فَمَنْعَهُ أَحَدُنَا فِي وَقْتِهِ!
- (۴) حَسَّنَتِ الْأُمُّ تَرْبِيَةَ طِفْلِهَا الْأَوَّلِ لِتَأْتِيهِ عَلَى بَقِيَةِ الْأَوْلَادِ فَتَحَسِّنَ كُلُّ أَوْلَادِهَا!

۹۷- عین الصحيح عن كلمة «خير» معناه « صفت عالی» بالفارسية:

- (۱) خَيْرٌ مَا جَرَبْتَ هُوَ مَا وَعْظَكَ فِي أَعْمَالِكَ!
- (۲) لَا خَيْرَ فِي خَيْرٍ لَايُنَالُهُ لِإِنْسَانٍ إِلَّا بَشْرًا!
- (۳) لَيْسَ جِزَاءُ مَنْ سَرَّكَ بِالْخَيْرِ أَنْ تُسِيءَ إِلَيْهِ!
- (۴) حِفْظُ مَا فِي يَدَيْكَ خَيْرٌ مِنْ طَلْبِ مَا فِي يَدِي غَيْرِكَ!

۹۸- عین الجملة التي لا يوجد فيها تأكيد من نوع ضمير العمداد:

- (۱) الْبَيْعُ وَ الشَّرَاءُ هُمَا مِنَ الْأَعْمَالِ الَّتِي يَحْتَاجُ إِلَيْهِمَا كُلِّ مَجْتَمَعٍ.
- (۲) الرَّسَّامُ اللَّائِقُ هُوَ الْفَنَّانُ الَّذِي حَصَلَ عَلَى جَائِزَةٍ شَعْبِيَّةٍ.
- (۳) إِخْوَتُكَ هُمُ الَّذِينَ يَحْبِبُونَ الدِّرَاسَةَ أَكْثَرَ مِنْ زَمَلَائِهِمْ.
- (۴) اللَّوْحَةُ التَّحْذِيرِيَّةُ هِيَ الْمُبْعَدَةُ عَنِ الْخَطَرِ لِلسَّائِقِينَ.

۹۹- عین « كم » لا يمكن أن تكون خبرية:

- (۱) كَمْ عَطَشِي وَ جَوْعِي لَا يَسْرِقُ أَمْوَالَ النَّاسِ لِرِعَايَةِ حَقُوقِ الْإِنْسَانِ!
- (۲) كَمْ عَطَشِي وَ جَوْعِي لَا يَشْرِبَانِ وَ لَا يَأْكُلَانِ إِلَّا مِمَّا يَكْتَسِبَانِ بِأَيْدِيهِمَا!
- (۳) كَمْ عَطَشِي وَ جَوْعِي يَنْزَعُجَانِ فِي الْعَيْشِ بِظُلْمِ الَّذِينَ يَطْمَعُونَ فِي أَمْوَالِ الْآخِرِينَ!
- (۴) كَمْ عَطَشِي وَ جَوْعِي تَعْرِفُ فِي أُسْرَتِكَ لِإِسَاعِدِهِمَا، أَحْصِيهِمَا وَ قُلْ لِي عَدْدَهُمَا!

۱۰۰- عین ما يجب فيه تقديم الخبر:

- (۱) لِي طَائِرٌ يَاوِي إِلَى عُنُقِهِ لَيْلًا وَ يَطِيرُ فِي السَّمَاءِ سَاعَاتٍ مُتَوَالِيَةً نَهَارًا!
- (۲) مَنْ يَهْتَمُّ بِرَفْعِ مَشَاكِلِ الْآخِرِينَ سَوْفَ يَجِدُ اطمئننا قلبياً في حياته!
- (۳) كَمْ مَرَّةً فَكَّرْتُ فِي حَوَادِثِ حَيَاتِكَ السَّيِّئَةِ وَ مَرَّرْتُ عَيْشِكَ!
- (۴) مَا أَعْظَمَ الْإِنْسَانَ لَوْ زُيِّنَتْ أَعْمَالُهُ بِحَسَنِ النِّيَّةِ!

- ۱۰۱- کدام موارد درباره یهودیان یثرب قبل از هجرت پیامبر(ص) به آن شهر تا اخراج آنها از یثرب درست است؟
الف: ساختار قبیله‌ای داشتند و از نظر سواد نسبت به قبایل عرب از وضعیت بهتری برخوردار بودند.
ب: به کشاورزی، صنعت و تجارت مشغول بودند و پس از هجرت پیامبر(ص) به یثرب، برخی از آنها اظهار اسلام کردند.
ج: از نظر سواد نسبت به قبایل عرب وضع بهتری داشتند و برخلاف عرب‌ها فاقد ساختار قبیله‌ای بودند.
د: اهل کشاورزی، صنعت و تجارت بودند و به دلیل ارتباط با قریش، از هرگونه اظهار اسلام خودداری کردند.
(۱) «الف» - «ب» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ج» - «د»
- ۱۰۲- کدام موارد درباره مضامین آیات سوره توبه، درست است؟
الف: به تقسیم‌بندی یاران رسول خدا در آستانه غزوه تبوک اشاره دارد.
ب: به موضوعات و رویدادهای بیعت شجره، غزوه تبوک و اعلان برائت اشاره دارد.
ج: بیزاری از مشرکان و ممنوعیت گزاردن حج برای آنها از مضامین این سوره است.
د: اذن جهاد، غزوه تبوک و ماجرای مسجد ضرار در این سوره مطرح شده است.
(۱) «ب» - «د» (۲) «ب» - «ج» (۳) «الف» - «د» (۴) «الف» - «ج»
- ۱۰۳- کدام رویداد را می‌توان ادامه سریه موته و جبران شکست مسلمانان در آن جنگ توصیف کرد؟
(۱) درگیری‌های سپاه اسامه بن زید در اُینی
(۲) واقعه مسجد ضرار و پایان توطئه‌های منافقان
(۳) جنگ تبوک که نتیجه آن شناخت بیشتر چهره منافقان از مؤمنان بود.
(۴) غزوه العسرة که سپاه اسلام به سختی تا شمال جزیره العرب پیش رفت.
- ۱۰۴- در کدام موارد سال وقوع رویدادها درست ذکر شده است؟
الف: شهادت مختاربن ابی عبید ثقفی و پایان کار او (۶۶ هـ)
ب: پایان حکومت عبدالله بن زبیر بر حجاز (۷۳ هـ)
ج: شهادت امام حسن مجتبی (ع) (۴۹ هـ)
د: شهادت سلیمان بن صرد خزاعی و پایان کار توابعین (۶۴ هـ)
(۱) «ج» - «د» (۲) «ب» - «ج» (۳) «الف» - «ب» (۴) «الف» - «د»
- ۱۰۵- در کدام موارد، دیدگاه سفاح و منصور عباسی درباره نامناسب بودن کوفه به‌عنوان مرکز حکومت، بیان شده است؟
الف: مردم کوفه به اهل بیت و علویان علاقه‌مند بودند.
ب: ساکنان آن اغلب از موالی ایرانی و مخالف عباسیان بودند.
ج: موقعیت جغرافیایی و توان اقتصادی آن مناسب نبود.
د: امکان ایجاد دولت پایدار عباسی در این شهر فراهم نبود.
(۱) «الف»: سفاح و «ج»: منصور (۲) «ب»: سفاح و «د»: منصور
(۳) «ب»: سفاح و «ج»: منصور (۴) «الف»: سفاح و «د»: منصور
- ۱۰۶- جعل حدیث به‌عنوان یک ابزار در خدمت کدام یک از اهداف زیر قرار می‌گرفت؟
الف: تأسیس و گسترش گروه‌ها و فرقه‌های کلامی
ب: ایجاد مشروعیت برای برخی حکومت‌ها
ج: دور کردن مردم از مبانی اخلاقی دین اسلام
د: ایجاد شبهه درباره امامان شیعه و موضوع جانشینی
(۱) «الف» - «د» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ب» - «د» (۴) «الف» - «ج»
- ۱۰۷- کدام موارد، درباره دلایل و نتایج استخدام ترک‌ها در دستگاه خلافت عباسی درست است؟
الف: توانمندی نظامی ترک‌ها و بی‌اعتمادی خلیفه عباسی به عناصر ایرانی و عرب از دلایل آن بود.
ب: بر امور کشورداری مسلط شدند، نفوذ و قدرت خلیفه را از بین بردند و زمینه‌ساز انتقال پایتخت شدند.
ج: به دلیل داشتن تجارب نظامی و اداری، بهترین ابزار برای حذف کارگزاران ایرانی و عرب بودند.
د: از بحران و آشوب دوره دوم خلافت برای به‌دست آوردن قدرت و ثروت بیشتر استفاده کردند.
(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «ب» (۳) «ب» - «د» (۴) «ج» - «د»

- ۱۰۸- در کدام مورد وظایف دیوان جُند (جیش)، به درستی بیان شده است؟
- (۱) ایفای نقش جاسوسی و امنیتی، جمع‌آوری اخبار از نقاط مختلف، تهیه آمار کشته‌ها و زخمی‌ها
 (۲) تأمین حقوق رزمندگان، تهیه اسلحه، آزادی اسیران، گردآوری اطلاعات از نقاط مختلف
 (۳) تهیه آمار کشته‌ها و زخمی‌ها، ارسال اسامی رزمندگان به بیت‌المال برای دریافت سهم
 (۴) تهیه اسلحه مناسب برای رزمندگان، ثبت اسامی آنها، ایفای نقش جاسوسی و امنیتی
- ۱۰۹- کدام نکات از سنگ‌نوشته‌های دوره هخامنشیان قابل استخراج است؟
 الف: ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی توجه داشته‌اند.
 ب: مبدأ گاه‌شماری این دوره، به تخت نشستن هر پادشاه بود.
 ج: ماه‌های گاه‌شماری رایج، براساس فرهنگ ایرانی نام‌گذاری شده بود.
 د: ماه‌های گاه‌شماری رایج، با اسامی فرشتگان نام‌گذاری شده بود.
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»
- ۱۱۰- کدام موارد درباره اسماعیلیه و پیروان آن در تاریخ ایران، درست است؟
 الف: در روستاها و قلعه‌های مستحکم در نواحی دور دست می‌زیستند و تا موج دوم حمله مغول فعال بودند.
 ب: مهم‌ترین گروه مخالف حکومت سلجوقیان بودند و با مبارزات خود در زوال آنها نقش داشتند.
 ج: در قرن پنجم هجری، بسیاری از علما و مردم ری به بهانه انتساب به این گروه کشته شدند.
 د: دشمن اصلی غزنویان و سلجوقیان بودند و از دشمنی و درگیری با خلافت عباسی پرهیز می‌کردند.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»
- ۱۱۱- کدام موارد، درباره شهر و شهرنشینی در ایران دوره سلجوقی درست است؟
 الف: رشد تجارت به ایجاد راه‌های جدید و توسعه حمل‌ونقل منجر شد.
 ب: رونق تجارت، رشد شهر و شهرنشینی را در پی داشت.
 ج: در نتیجه رشد شهرها، فرصت مناسب برای توسعه زبان فارسی فراهم شد.
 د: رشد شهرنشینی، شکل‌گیری طبقه جدید بازرگانان شهری را در پی داشت.
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «د» (۴) «ب» و «د»
- ۱۱۲- در کدام موارد مشکلات پادشاه هنگام روی کار آمدن، به ترتیب، درست بیان شده است؟
 الف: شورش‌های داخلی
 ب: نافرمانی عموها و برادران مدعی سلطنت
 ج: ادعای افراد منسوب به خاندان صفوی برای تصاحب حکومت
 د: هرج و مرج و بی‌ثباتی سیاسی
- (۱) «الف»: فتحعلی‌شاه قاجار - «ب»: محمدشاه قاجار - «ج»: عادل‌شاه افشار - «د»: شاه عباس اول صفوی
 (۲) «الف»: آقامحمدخان قاجار - «ب»: محمدشاه قاجار - «ج»: شاه‌رخ افشار - «د»: شاه تهماسب صفوی
 (۳) «الف»: شاه تهماسب صفوی - «ب»: ناصرالدین شاه قاجار - «ج»: شاه‌رخ افشار - «د»: شاه عباس اول صفوی
 (۴) «الف»: محمد خدابنده صفوی - «ب»: ناصرالدین شاه قاجار - «ج»: ابراهیم‌شاه افشار - «د»: شاه اسماعیل دوم صفوی
- ۱۱۳- کدام موارد، اوضاع سه کشور شوروی، ایتالیا و آلمان و وجوه اشتراک آنها را در فاصله دو جنگ جهانی نشان می‌دهد؟
 الف: تورم
 ب: بیکاری
 ج: برنامه صنعتی براساس تولید سلاح‌های جنگی (صنایع تسلیحاتی)
 د: اردوگاه‌های کار اجباری
- (۱) «الف» و «ب»: (آلمان و ایتالیا) - «ج»: (آلمان و شوروی) - «د»: (شوروی)
 (۲) «الف» و «ب»: (آلمان، ایتالیا و شوروی) - «ج» و «د»: (آلمان و شوروی)
 (۳) «الف»: (ایتالیا) - «ب»: (آلمان و ایتالیا) - «ج» و «د»: (آلمان و شوروی)
 (۴) «الف»: (آلمان) - «ب» و «ج»: (آلمان، ایتالیا و شوروی) - «د»: (شوروی)

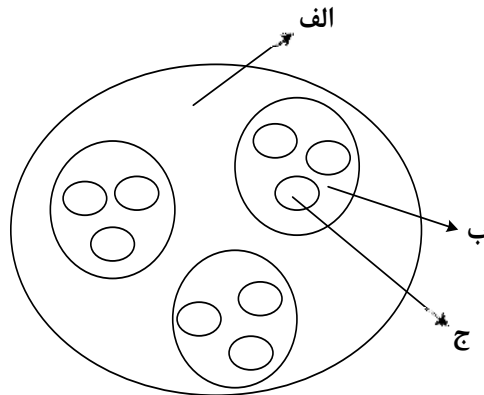

۱۱۴- با توجه به موارد زیر، کدام عبارت با مشخصات منطقه کوهستانی شمال و شمال غرب کشورمان مطابقت دارد؟

الف: دماوند ب: سهند ج: سبلان د: علم کوه ه: تخت سلیمان»

- ۱) موارد «ب» و «ه» در دو منطقه کوهستانی متفاوت قرار دارند و هر دو بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته‌اند.
- ۲) موارد «الف» و «ج» در دو منطقه کوهستانی متفاوت قرار دارند و هر دو بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته‌اند.
- ۳) در تشکیل موارد «ج» و «د» فعالیت‌های آتشفشانی نقش نداشته است و هر دو در یک منطقه کوهستانی قرار دارند.
- ۴) در تشکیل موارد «الف» و «ه» فعالیت‌های آتشفشانی نقش نداشته است و هر دو در یک منطقه کوهستانی قرار دارند.

۱۱۵- با توجه به شکل زیر، کدام مورد مطابق با تقسیمات کشوری فعلی در ایران، تدوین شده است؟

- ۱) اگر «الف» یک استان باشد «ب» و «ج» به ترتیب شهرستان و بخش خواهند بود و توسط فرماندار و بخشدار اداره می‌شوند.
  - ۲) اگر «الف» یک استان باشد «ب» تابع «ج» و «الف» تابع تشکیلات مرکزی یا پایتخت قرار می‌گیرد.
  - ۳) در صورتی که «ب» شهرستان باشد، بنابراین «الف» یک استان خواهد بود که تا قبل از انقلاب اسلامی، ۲۴ عدد بود.
  - ۴) در صورتی که «ب» شهرستان باشد، بنابراین «ج» یک بخش است و کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری، محسوب می‌شود.
- ۱۱۶- با توجه به عبارات زیر در خصوص «پدیده شهرنشینی»، موارد ..... به طور مستقیم منجر به ..... جمعیت شهرنشین می‌شوند.

الف: پدیده مهاجرت معکوس به دلیل گرانی مسکن، آلودگی هوا یا آسیب‌های اجتماعی روی می‌دهد.

ب: ممکن است به دلیل مشکلات اشتغال، روستاها و شهرها به ترتیب مهاجر فرست و مهاجر پذیر شوند.

ج: با ورود کشورها به عصر نوسازی شیوه زندگی و فعالیت اقتصادی در روستاها تغییر پیدا کرد.

د: به دلیل افزایش رشد طبیعی جمعیت، برخی روستاها با موافقت وزارت کشور، شهر اعلام شده‌اند.

۱) «الف» و «د» همانند «ب» و «ج» - کاهش ۲) «ب» و «ج» برخلاف «الف» و «د» - کاهش

۳) «الف» و «ج» همانند «ب» و «د» - افزایش ۴) «ب» و «د» برخلاف «الف» و «ج» - افزایش

۱۱۷- به طور معمول امکان تبدیل کشورهایی که در منطقه معتدل واقع شده‌اند، به قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای یا جهانی بیشتر است. در این مناطق .....

۱) منطقه پرفشار و جبهه قطبی تشکیل می‌شود و به دلیل عرض جغرافیایی این نواحی، انرژی دریافتی روزانه، کمتر از مناطق استوایی است

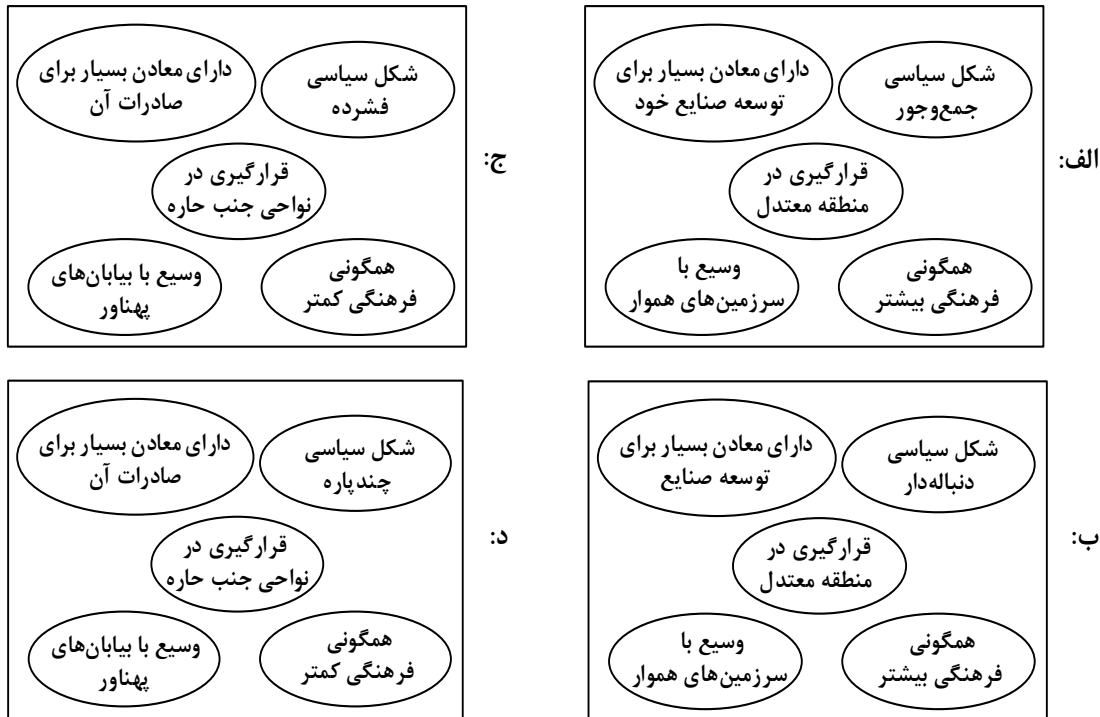
۲) جبهه قطبی و منطقه کم‌فشار تشکیل می‌شود و به دلیل عرض جغرافیایی این نواحی، انرژی دریافتی روزانه، بیشتر از مناطق قطبی است

۳) هرچه ارتفاع افزایش یابد، بلندی و درجه رشد گیاهان نیز بیشتر خواهد شد، همچنین یک منطقه کم‌فشار در این مناطق تشکیل می‌شود

۴) هرچه ارتفاع افزایش یابد، بلندی و درجه رشد گیاهان نیز کمتر خواهد شد، همچنین یک منطقه پرفشار در این مناطق تشکیل می‌شود

- ۱۱۸- با توجه به مراحل مختلف فرسایش، در کلوته‌ها و دشتهای ریگی، به ترتیب کدام پدیده اتفاق می‌افتد؟
- ۱) مواد نرم‌تر و سخت‌تر در همان مکان باقی می‌ماند و مواد ریزتر و درشت‌تر در مکان دیگر انباشته می‌شوند.
  - ۲) مواد ریزتر و نرم‌تر به مکان دیگر انتقال می‌یابد و مواد درشت‌تر و سخت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.
  - ۳) مواد نرم‌تر و ریزتر به مکان دیگر انتقال می‌یابد و مواد سخت‌تر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.
  - ۴) مواد ریزتر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌ماند و مواد نرم‌تر و سخت‌تر در مکان دیگر انباشته می‌شود.
- ۱۱۹- کدام مورد، ارتباط سؤالات کلیدی در جغرافیا را با متن زیر، به ترتیب از «الف» تا «د»، به درستی مطرح کرده است؟
- «از جمله مشکلات کشورهای پیرامون، این است که کشورهای مرکز گاهی با روش‌های مختلف، افراد با استعداد و متخصص یا به اصطلاح مغزهای متفکر را از کشورهای پیرامون به خود جذب می‌کنند.»
- الف: «کجا»، این پدیده در کدام مکان اتفاق افتاده است؟
- ب: «چه چیز»، چه چیزی اتفاق افتاده است؟
- ج: «چرا»، علت وقوع این پدیده چیست؟
- د: «چطور»، زمینه‌های به وجود آمدن این پدیده چیست؟
- ۱) کشورهای پیرامون - وابستگی به واردات کالاهای صنعتی - پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص - کمبود نیروی کار ماهر به دلیل جذب آنها توسط کشورهای مرکز
  - ۲) کشورهای پیرامون - عدم شرایط توسعه صنعتی - کمبود نیروی کار ماهر و متخصص - پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص و جذب آنها توسط کشورهای مرکز
  - ۳) کشورهای مرکز - تولیدکننده مواد اولیه - جذب نیروی کار متخصص - پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص و جذب آنها در کشورهای پیرامون
  - ۴) کشورهای مرکز - صادرکننده مواد خام - پرورش و پرداخت هزینه رشد و تحصیل افراد متخصص - جذب افراد بااستعداد و مغزهای متفکر
- ۱۲۰- براساس متن زیر، کدام عبارت درست است؟
- «در نتیجه فرایندی که تاکنون در اقتصاد جهانی طی شده است، کشورهای جهان از نظر تولید و صادرات به دو گروه «الف» و «ب» که به ترتیب کشورهای صادرکننده مواد اولیه و دارای فناوری پیشرفته هستند، طبقه‌بندی می‌شوند.»
- ۱) در کشورهای گروه «الف» موازنه تجاری منفی رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع اول بر نوع دوم و چهارم غلبه دارد.
  - ۲) در کشورهای گروه «الف» موازنه تجاری مثبت رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع دوم بر نوع اول و سوم غلبه دارد.
  - ۳) در کشورهای گروه «ب» موازنه تجاری منفی رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع دوم بر نوع سوم و چهارم غلبه دارد.
  - ۴) در کشورهای گروه «ب» موازنه تجاری مثبت رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع اول بر نوع دوم و چهارم غلبه دارد.

۱۲۱- با توجه به نقش عوامل جغرافیایی در قدرت ملی، کشورهایی که با مشخصات موارد ..... منطبق باشند، به ترتیب ..... شرایط را از نظر قدرت ملی دارند.

- ۲ «ب» و «د» - مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین
 ۴ «الف» و «ج» - نامناسب‌ترین و مناسب‌ترین

- ۱ «ب» و «ج» - نامناسب‌ترین و مناسب‌ترین
 ۳ «الف» و «د» - مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین

۱۲۲- با توجه به موارد زیر، کدام مورد درست است؟

الف: شهرگرایی روندی اقتصادی - اجتماعی است که طی آن ارزش‌ها و مظاهر شهری در بین روستانشینان رواج می‌یابد.
 ب: نقش و عملکرد اقتصادی برخی از روستاها تغییر کرده و این روستاها نقش‌های گردشگری و صنعتی را برعهده گرفته‌اند.
 ۱ «الف» مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا و «ب» متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا را با تغییراتی اساسی همراه کرده است.

۲ «ب» متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا و «الف» دسترسی به خدمات شهرها را با تغییراتی اساسی همراه کرده است.

۳ «الف» وسعت و فضای سکونت در شهرها و «ب» متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا را با تغییرات اساسی همراه کرده است.

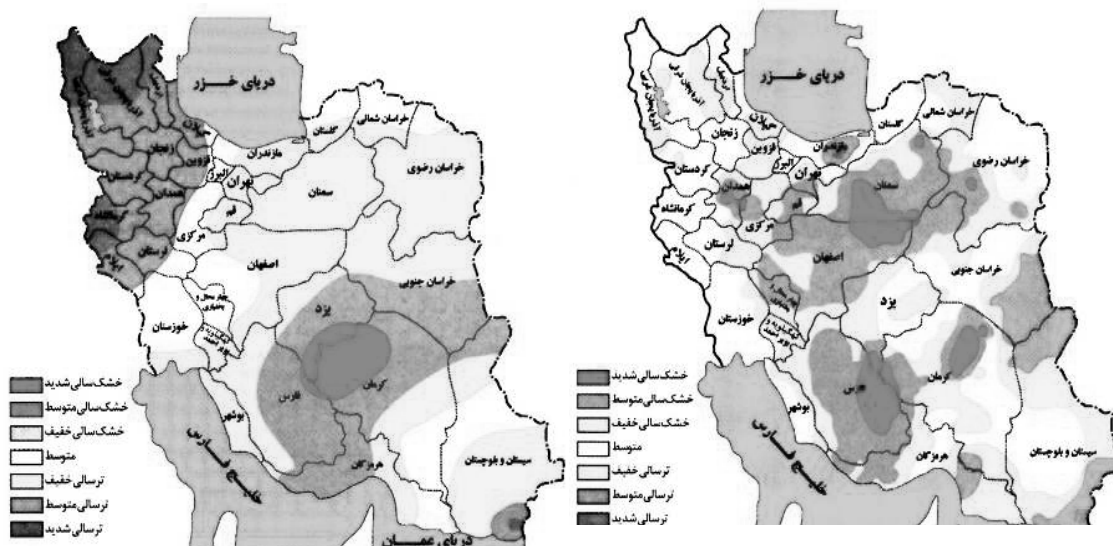
۴ «ب» مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا و «الف» فرهنگ و مناسبات روستاها را با تغییراتی اساسی همراه کرده است.

۱۲۳- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در روند تولید قطار در حمل‌ونقل ریلی، لوکوموتیوهای .....»

- ۱) بخاری که نخستین بار در اوایل قرن بیستم در انگلستان ساخته شدند، به تدریج جایگزین لوکوموتیوهای دیزلی شدند
 ۲) دیزلی که بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست هستند، به تدریج جایگزین لوکوموتیوهای بخاری شدند
 ۳) بخاری که نخستین بار در اوایل قرن نوزدهم در انگلستان ساخته شدند، به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند
 ۴) الکتریکی که بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست هستند، به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند

۱۲۴- با بررسی و مقایسه نقشه‌های وقوع خشکسالی در کشور ما، کدام مورد به مفهوم درستی اشاره دارد؟

- ۱) مرزهای نواحی تحت‌تأثیر خشکسالی تغییر می‌کنند، بنابراین مرزهای سیاسی - اداری معمولاً با مرزهای طبیعی منطبق نیستند.
- ۲) پهنه‌بندی خشکسالی‌ها در این سال‌ها، نشان می‌دهد برای مدیریت آن باید اقداماتی منطبق با یک استان انجام داد.
- ۳) از آنجا که قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است، می‌توان گفت خشکسالی‌ها فقط در محدوده یک استان فعالیت دارند.
- ۴) نواحی تحت‌تأثیر خشکسالی‌ها در طی سال‌های مختلف، دارای کانون و مرزهای ثابتی است و بیشترین همگونی را دارد.

۱۲۵- با توجه به موارد زیر، کدام مورد درست است؟

- الف: توده هوای مرطوب غربی، رطوبت اقیانوس اطلس را در دوره سرد سال به داخل کشور ما می‌آورد.
  - ب: بارش‌ها به‌طور کلی در سه دسته اصلی همرفتی، سیکلونی و ناهمواری تشکیل و طبقه‌بندی می‌شوند.
  - ج: بارش‌هایی که شدت آنها کمتر اما مدت آنها بیشتر است، در وقوع لغزش مستعدتر از سیل هستند.
  - د: توده هوای مرطوب ابتدا لازم است تا ارتفاع معینی بالا رفته و سرد شود تا به نقطه اشباع برسد.
- ۱) از نظر زمان شکل‌گیری پدیده‌ها، مورد «د» پیش از مورد «الف» و پس از مورد «ب» تشکیل می‌شود.
  - ۲) از نظر زمان شکل‌گیری پدیده‌ها، مورد «الف» پیش از مورد «ب» و پس از مورد «ج» تشکیل می‌شود.
  - ۳) برای تشکیل مورد «ج» لازم است، ابتدا مورد «ب» و سپس موارد «الف» و «د» وجود داشته باشند.
  - ۴) برای تشکیل موارد «ب» و «ج»، لازم است موارد «الف» و «د»، به‌طور کامل فراهم شده باشند.

۱۲۶- کدام عبارت درباره دانش منطق، مناسب‌تر است؟

- (۱) نوعی توجه به فرایند اندیشه، شناخت آن و آسیب‌های آن است.
- (۲) قواعدی ذهنی است که ارسطو آنها را دسته‌بندی کرده و گسترش داد.
- (۳) دانستن آنها برای انسان لازم است تا بتواند بیماری‌های ذهن خود را درمان کند.
- (۴) آموختن آن باعث می‌شود که تعریف‌هایمان دقیق و استدلال‌هایمان پیچیده باشد.

۱۲۷- در کدام عبارت میان دو مورد از مفاهیم به‌کار رفته، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است؟

- (۱) این سخن حکیمانه ارسطو که «برای مقابله با فلسفه هم باید فیلسوف بود»، نشان‌دهنده ماهیت تفکر فلسفی است.
- (۲) غزالی نوعی اعتراف‌نامه به نام رهایی از گمراهی دارد که نگاشتن مانند آن، در جهان اسلام مرسوم نبوده است.
- (۳) گزنفون از فیلسوفان پیشاسقراطی بود. وی می‌گفت: خدا همه‌جا حاضر است و با عقل جهان را اداره می‌کند.
- (۴) رازی می‌گفت انسان طب را از طبیعت آموخته است؛ از اینکه هر حیوانی برای تیمار خود تدابیری دارد.

۱۲۸- کدام عبارت یک قضیه محصوره است؟

- (۱) مؤمنان در کارهای خود خدا را در نظر بگیرند.
- (۲) دارندگان دفترچه بیمه، رایگان ویزیت می‌شوند.
- (۳) خانواده دوستم برخلاف خانواده ما، کم‌جمعیت است.
- (۴) صاحبان مشاغل آزاد، بیش از دارندگان مشاغل دولتی‌اند.

۱۲۹- مضمون کدام عبارت را براساس قانون صدق و کذب قضایا می‌توان پذیرفت؟

- (۱) اگر به نادرستی خبر «بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول شدند» پی ببریم، می‌فهمیم که بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول نشدند.
- (۲) اگر صدق قضیه «برخی ادعاهای مطرح‌شده در این مقاله درست نیست» را بدانیم، می‌فهمیم که هیچ‌یک از ادعاهای مطرح در آن مقاله مطابق واقع نیست.
- (۳) اگر بدانیم که «بعضی از فیلسوفان دارای تحصیلات دانشگاهی نبوده‌اند»، مطمئن می‌شویم که بعضی از دارندگان تحصیلات دانشگاهی، فیلسوف نبوده‌اند.
- (۴) اگر بدانیم که «برخی از دانش‌آموزان کلاس در کنکور زبان شرکت نکرده‌اند»، می‌فهمیم کسانی که در کنکور زبان شرکت کرده‌اند، از دانش‌آموزان کلاس نبوده‌اند.

۱۳۰- یکی از مقدمات و نتیجه قیاس معتبری به ترتیب، «بعضی ب الف است.» و «بعضی الف ج است.» می‌باشد، مقدمه دیگر این قیاس کدام است؟

- (۱) بعضی ج ب است. (۲) هر ج ب است. (۳) هر ب ج است. (۴) بعضی ب ج است.

۱۳۱- کدام عبارت بیان یک استدلال مغالطه‌آمیز است؟

- (۱) پدرم کم بیمار می‌شود؛ به نظرم هرکسی مثل او مراقب سلامت جسم و روح خود باشد، چندان بیمار نمی‌شود.
- (۲) از ضعیف بودن صدا معلوم است که از مرکز صدا دوریم، چون هرچقدر فاصله از منبع صدا بیشتر باشد، صدا ضعیف‌تر است.
- (۳) این جمله اصلاً قضیه نیست، چون هر جمله‌ای که قضیه باشد، دارای نسبت است و در این جمله نسبت وجود ندارد.
- (۴) اگر حیوانات دارای عقل بودند، زندگی آنها یکنواخت نمی‌ماند؛ اما زندگی آنها تغییری نداشته، پس فاقد عقل‌اند.

۱۳۲- روش بررسی کدام گزاره با بقیه متفاوت است؟

- ۱) قوه نطق و قابلیت حیات، از نفس مجرد انسان ناشی می‌شود.
- ۲) فعل اخلاقی اگر در جهت سعادت حقیقی باشد، فضیلت است.
- ۳) اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های انسان، تابع شرایط اجتماعی او است.
- ۴) براساس مکتب رواقی، برای رسیدن به سعادت باید به فرمان خرد گوش فرا داد.

۱۳۳- کدام عبارت درست است؟

- ۱) آثار برخی از تمدن‌های قدیمی در اثر گذر زمان به کلی از بین رفته است؛ بدین ترتیب تأثیری در تاریخ فلسفه نداشته‌اند.
- ۲) آثار باقیمانده از تمدن‌های باستانی نشان می‌دهد که منشأ اولیه اندیشه‌های فلسفی، کهن‌ترین تمدن‌های شناخته‌شده بوده‌اند.
- ۳) محققان اروپایی کتاب‌های تاریخ فلسفه خود را با یونان آغاز کرده‌اند، اما گزارش دقیقی از جریان فلسفه در آن ارائه نکرده‌اند.
- ۴) نخستین فیلسوف یونانی تالس، علاوه بر افکار اسطوره‌ای، از زبان عقل هم در تبیین تغییرات جهان استفاده می‌کرد.

۱۳۴- سقراط در برابر اتهام «گمراه کردن جوانان» چگونه از خود دفاع کرد؟

- ۱) علت دنباله‌روی جوانان از خودش را برای دادگاه بیان کرد.
- ۲) ثابت کرد که از نظر او تربیت انسان از هر کار دیگری مهم‌تر است.
- ۳) نشان داد که ملتوس ادعایی را مطرح می‌کند که درباره آن اطلاعی ندارد.
- ۴) نشان داد که هیچ سعادت‌ی برای شهرش بالاتر از خدمتی که وی می‌کند، نیست.

۱۳۵- کدام عبارت، درست است؟

- ۱) اساس بررسی‌های علمی برای شناسایی جهان طبیعت، یافته‌هایی است که با شناخت عقلی به دست آمده است.
- ۲) تفاوت شناخت حسی با شناخت‌های دیگر این است که دچار خطا می‌شود و خطایش را هم خودش تشخیص می‌دهد.
- ۳) ابزاری که با آن اشیا را می‌شناسیم، تفاوت آنها را درک می‌کنیم و هریک را به منظوری استفاده می‌کنیم، حواس است.
- ۴) معرفت شهودی از طریق تهذیب نفس حاصل می‌شود، همان‌طور که شناخت حسی از طریق حواس به دست می‌آید.

۱۳۶- کدام عبارت، درست است؟

- ۱) تلاش‌های فلسفی کانت در بیان اعتبار عقل و تجربه، منشأ ظهور تجربه‌گرایان و اثبات‌گرایان شد.
- ۲) برخی از تجربه‌گرایان مانند فرانسویس بیکن، در معرفت فلسفی و تجربی نقشی برای عقل قائل نیستند.
- ۳) به اعتقاد کانت، انسان تصویرها را از طریق قوه ادراکی و بعدیت زمانی را توسط حواس خود درک می‌کند.
- ۴) پراگماتیست‌ها معتقدند یگانه ابزار شناخت انسان حواس است که به درستی قادر به درک واقعیت نیست.

۱۳۷- محتوای کدام عبارت با نظر کانت درباره معیار فعل اخلاقی، سازگاری بیشتری دارد؟

- ۱) دوستم در برخورد با دیگران، آن کاری را انجام می‌دهد که بداند با انجامش، مورد تحسین آن‌ها قرار می‌گیرد.
- ۲) گروهی از متفکران معتقدند حس نوع‌دوستی امری فطری است، بنابراین همه افراد انسان باید به هم کمک کنند.
- ۳) فرد عاقل در هر کاری از افراط و تفریط پرهیز می‌کند، همان‌طور که در خوردن و آشامیدن هم زیاده‌روی نمی‌کند.
- ۴) مادرم با اینکه همیشه دیرش می‌شود، خلاف وظیفه اخلاقی‌اش می‌داند که حق دیگران را زیر پا بگذارد و در صف می‌ایستد.

۱۳۸- حمل « 180° بر زوایای داخلی مثلث» با کدام حمل مناسبت بیشتری دارد؟

- ۱) قابل صدق و کذب بر قضیه
- ۲) راست قامت بر انسان
- ۳) اندیشنده بر انسان
- ۴) دانش بر تصدیق

۱۳۹- فرض یک ترازوی سالم با دو کفه خالی و مساوی که ناگهان از حالت تعادل خارج شده و یک کفه پایین می‌رود، به کدام فرض شباهت دارد؟

- (۱) علت ناقصه برای وجود معلول کافی بوده است.
- (۲) علت تامه تحقق معلول، قبلاً موجود بوده است.
- (۳) معلول خودبه‌خود و بدون علت هستی‌بخش تحقق یافته است.
- (۴) معلول از حیث ذات ممکن‌الوجود بوده و اکنون تحقق یافته است.

۱۴۰- کدام نام یا توصیف برای خداوند، مستلزم فرض مخلوقات نیست؟

- (۱) شریف‌ترین موجود (۲) ضرورتاً موجود (۳) محرک نامتحرک (۴) دمیورژ

۱۴۱- کدام عبارت درست است؟

- (۱) تفاوت اساسی برهان فارابی و ابن‌سینا در اثبات وجود خدا، مقدمات به‌کار رفته در هر یک از این دو است.
- (۲) برهان امکان فقری، با استفاده از مقدمات برهان وجوب و امکان و با بیان تازه‌ای توسط ملاصدرا مطرح شد.
- (۳) فارابی دو برهان مهم دارد که در یکی محال بودن سلسله علل نامتناهی و در دیگری وجود خدا را اثبات می‌کند.
- (۴) در صورتی که تعداد اشیای جهان را نامحدود بدانیم، برهان وجوب و امکان برای اثبات وجود خداوند قابل استفاده نیست.

۱۴۲- کدام عبارت درباره عقل، به معنای رایج نزد عموم مردم، درست است؟

- (۱) هم به معنای یک حقیقت متعالی و هم به معنای خرد و اندیشه به‌کار می‌رود.
- (۲) موجودی غیرمادی است که در افعال خود از مقدمات مادی بی‌نیاز است.
- (۳) هم درباره هست‌ها و نیست‌ها و هم در باید‌ها و نبایدها بحث می‌کند.
- (۴) ویژگی ذاتی انسان است که همه انسان‌ها هنگام تولد واجد آن هستند.

۱۴۳- با توجه به وقایع سده‌های ابتدایی در جهان اسلام، کدام عبارت درست است؟

- (۱) همزمان با پیدایش اولین بحث‌های اعتقادی میان مسلمانان، فیلسوفانی ظهور کردند و حیات فلسفی شکل گرفت.
- (۲) گسترش بحث‌های اعتقادی و فلسفی، زمینه‌ساز ظهور نوعی پویایی شد که می‌توان آن را حیات عقلی نامید.
- (۳) در نهضت ترجمه، کتاب‌هایی در فلسفه و دیگر رشته‌ها، از چندین زبان به عربی و از عربی به زبان‌های دیگر ترجمه شد.
- (۴) نهضت ترجمه به مباحث اعتقادی جنبه عقلی قوی‌تری بخشید و به ظهور نظریه‌پردازانی در زمینه علوم طبیعی نیز منجر شد.

۱۴۴- کدام عبارت با توجه به دستگاه فلسفی شیخ اشراق، قابل قبول است؟

- (۱) حکیم متأله کسی است که در بحث عقلی و سلوک قلبی استاد بوده و ریاست جامعه به دست او باشد.
- (۲) روح انسان تا زمانی که به رستگاری کامل نائل نشده است، در مرحله‌ای از مراحل مغرب وسطی جای دارد.
- (۳) اساس حکمت اشراقی، شهود قلبی و تجربه درونی فیلسوف است که به کمک استدلال و عقل بیان می‌شود.
- (۴) حکمت اشراقی را از آن‌رو اشراقی خوانده‌اند که ظهور دستاوردهای عقلی حکیمان اشراقی اهل فارس است.

۱۴۵- کدام عبارت درباره علامه طباطبائی، درست است؟

- (۱) یکی از ویژگی‌های کتاب‌هایشان، نگاه تطبیقی به مسائل است که تا آن زمان در ایران سابقه نداشت.
- (۲) جلسات تدریس‌شان که در قم آغاز شد، از ابتدا بسیار پررونق و از مهم‌ترین جریان‌های فکری آن زمان بود.
- (۳) روش تفسیری خود را که روش قرآن به قرآن و در نوع خود بدیع است، از امام خمینی (ره) آموخته بودند.
- (۴) دیدارهایشان با فیلسوفانی که برای تحقیق به ایران می‌آمدند، موجب آشنایی جهان با تفکر شیعی گردید.

۱۴۶- کدام مورد به ترتیب، مربوط به ویژگی‌های هریک از کسب و کارهای «تعمیرکاران، تعاونی کشاورزان پنبه، شرکت سهامی و مؤسسه حمایت از کودکان» است؟

- ۱) آزادی عمل - ایجاد زنجیره توزیع - مقیاس تولید بالا - مأموریتی غیرسودآور
- ۲) کوچک مقیاس - مالکیت کامل سود - امکان افزایش سرمایه - تأمین نیازمندی‌های اعضا
- ۳) بار سنگین مسئولیت - حق رأی بر مبنای مالکیت سرمایه - تأخیر در تصمیم‌گیری - مشکل تأمین مالی
- ۴) تخصص‌گرایی - محدوده عمل ملی و بین‌المللی - قوانین پیچیده‌تر - تقسیم سود به تناسب مالکیت سرمایه

۱۴۷- در صورتی که درآمد کارگاهی در سال گذشته چهار برابر هزینه‌های تولید آن کارگاه و سود حاصل بیست و چهار

میلیون تومان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

الف: هزینه‌های تولید آن کارگاه، چند میلیون تومان بوده است؟

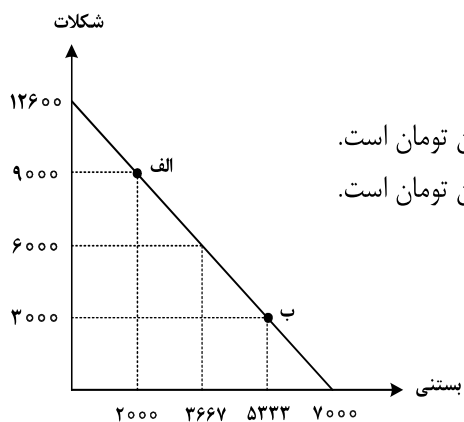
ب: میزان درآمد کارگاه در سال گذشته، چند میلیون تومان بوده است؟

ج: مبلغ قابل محاسبه برای پرداخت مهم‌ترین نوع مالیات این واحد تولیدی، چند میلیون تومان بوده است؟

- ۱) ۲۴ - ۳۰ - ۶   ۲) ۳۲ - ۲۴ - ۶   ۳) ۲۴ - ۳۲ - ۸   ۴) ۳۲ - ۳۲ - ۸

۱۴۸- تولیدکننده‌ای به دلیل سفارش مشتریان، تولید خود را از نقطه «الف» به نقطه «ب» جابه‌جا نمود. در شرایط جدید، کدام مورد

هزینه فرصت را به درستی نشان می‌دهد؟ (قیمت هر واحد شکلات ۲۵۰۰ تومان و قیمت هر عدد بستنی ۴۵۰۰ تومان است.)

۱) هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۲۱ میلیون تومان است.

۲) هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۱۵ میلیون تومان است.

۳) مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۷ میلیون تومان است.

۴) مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۲ میلیون تومان است.

محل انجام محاسبات

۱۴۹- با توجه به جدول زیر، با فرض اینکه هر سه کشور از نظر عوامل تولید یکسان هستند، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب از «الف» تا «ج»، کدام است؟

الف: کدام کشور در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد؟

ب: اگر هزینه فرصت تولید کالای «الف» در کشور کنیا ۴۵۰ واحد، کالای «ب» ۵۴۰ واحد و کالای «ج» ۳۹۹ واحد باشد، این کشور در تولید چه کالایی مزیت نسبی دارد؟

ج: کدام مورد، در رابطه با کشور آلمان درست است؟

کشور	محصول	«الف» (واحد)	«ب» (واحد)	«ج» (واحد)
ترکیه		۷۹۰	۱۵۴۰	۱۲۳۵
آلمان		۹۷۰	۸۵۰	۷۰۷
کنیا		۵۸۰	۳۹۸	۶۹۰

- ۱) آلمان - «ج» - در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.
- ۲) ترکیه - «ج» - با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.
- ۳) آلمان - «ب» - در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.
- ۴) ترکیه - «ب» - با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از کنیا وارد کند.

۱۵۰- هر کدام از موارد زیر به ترتیب، به کدام نوع مالیات اشاره دارد؟

- معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شوند.

- مهم‌ترین نوع مالیات است.

- آنچه از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

۱) مالیات بر مصرف - ثروت مؤدی - ارث

۲) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر دارایی - مالیات بر ارث

۳) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر درآمد اشخاص - مصرف

۴) تعرفه‌های گمرکی - مالیات بر درآمد اشخاص - ارزش افزوده

۱۵۱- کدام مورد، تفسیر اقتصاددانان نسبت به دو گزاره زیر است؟

- با آنکه درآمد مصرف‌کنندگان تغییر نکرده است، با افزایش قیمت، تقاضا برای آن افزایش می‌یابد.

- با آنکه قیمت نان ثابت است ولی با افزایش درآمد، نان کمتری می‌خرند.

۱) قانون تقاضا برای کلیه کالاها یکسان است به شرط اینکه فقط قیمت یک کالا تغییر کند و سایر عوامل ثابت باشد.

۲) پیش‌بینی قیمت آینده و تغییر سلیقه مصرف‌کننده برای کالاهای مکمل و جانشین اثر یکسانی دارد.

۳) پیش‌بینی قیمت کالا در آینده و ویژگی کالای پست، دو رفتار مغایر با قانون تقاضا را توجیه می‌کند.

۴) افزایش درآمد مصرف‌کننده، رفتار مغایر با قانون تقاضا را توضیح می‌دهد.

محل انجام محاسبات

۱۵۲- دولت‌ها با چه هدفی، تعرفه‌های واردات را افزایش می‌دهند؟

- (۱) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه سیاسی نزدیک به هم دارند.
- (۲) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر
- (۳) کاهش تنش و اختلاف سیاسی و اقتصادی بین کشورها
- (۴) تنظیم بازار از طریق افزایش واردات

۱۵۳- گاهی اقتصاددانان برای محاسبهٔ دهک‌های درآمدی، به جای به‌دست آوردن اختلاف درآمدی، کدام مورد را محاسبه می‌کنند؟

- (۱) اختلاف هزینه‌ای
- (۲) خط فقر

- (۳) یکی از معیارهای توسعهٔ انسانی
- (۴) مجموع «هزینه و پس‌انداز» خانوارها

۱۵۴- جمعیت کشوری در سال ۹۹، ۷۸,۶۰۰,۰۰۰ نفر بود. این کشور از ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ نفر جمعیت بالاتر از پانزده سال،

۲۷,۴۰۰,۰۰۰ نفر شاغل و ۴,۹۵۰,۰۰۰ نفر بیکار برخوردار بود. پاسخ موارد خواسته شده، به ترتیب (از راست به چپ)،

کدام است؟

الف: جمعیت پایین‌تر از پانزده سال

ب: جمعیت غیرفعال

ج: نرخ بیکاری

(۱) ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ - ۲۳,۴۰۰,۰۰۰ - ۱۳/۵

(۲) ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ - ۲۲,۸۵۰,۰۰۰ - ۱۳/۵

(۳) ۲۳,۴۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ - ۱۵/۳

(۴) ۲۳,۴۰۰,۰۰۰ - ۲۲,۸۵۰,۰۰۰ - ۱۵/۳

۱۵۵- کدام یک از ویژگی‌های پول، برای «بیت کوین» باید اتفاق بیافتد تا به‌عنوان پول رایج شناخته شود؟

(۱) به راحتی در دسترس همه افراد جامعه باشد.

(۲) دارای ویژگی سنجش ارزش کالاها و خدمات باشد.

(۳) مانند پول تحریری، خصوصیت اعتباری آن مورد قبول همه باشد.

(۴) مانند پول کاغذی دارای پشتوانه نزد بانک مرکزی باشد.

۱۵۶- جدول مقابل، شاخص قیمت‌ها را در سه کشور «الف»، «ب» و «ج» نشان می‌دهد. اگر درصد تغییر (cpi) برای هر

سه کشور یکسان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

الف: شاخص قیمت‌های ابتدایی سال، در کشور «ج» کدام است؟

ب: شاخص قیمت‌های انتهای سال، در کشور «الف» چقدر است؟

(۱) ۳۱۲,۹۶۵/۵ - ۸۹,۰۸۸

(۲) ۳۱۲,۵۰۰ - ۸۹,۸۵۸

(۳) ۳۱۲,۹۶۵/۵ - ۹۰,۲۵۴

(۴) ۳۱۲,۵۰۰ - ۹۲,۰۰۰

کشور	شاخص قیمت- ها انتهای سال	شاخص قیمت- ها ابتدای سال
«الف»	؟	۷۶,۸۰۰
«ب»	۶۶۱,۲۰۰	۵۷۰,۰۰۰
«ج»	۳۶۳,۰۴۰	؟

محل انجام محاسبات

۱۵۷- فرض کنید تورم امسال ۳۲٪ بوده و هزینه تولید نیز به همین میزان افزایش یابد. در صورتی که تقاضا هیچ تغییری نکند و تولیدکنندگان بخواهند بدون تحمل زیان به فعالیت خود برای سال آینده ادامه دهند، کدام مورد درباره سود، درست است؟

- (۱) نرخ سود کاهش می‌یابد.
 (۲) نرخ سود افزایش می‌یابد.
 (۳) میزان رقم سود تغییر نمی‌کند.
 (۴) نرخ سود تغییر نمی‌کند.

۱۵۸- هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

- به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد.
 - نرخ سود این سپرده، تا پایان قرارداد تغییر نمی‌کند.

- نرخ سود این سپرده، می‌تواند همزمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.

- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد، تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

مزیای حساب‌های	معایب حساب‌های	
سپرده سرمایه‌گذاری	سپرده سرمایه‌گذاری	
«د»	«الف»	کوتاه‌مدت
«ب»	«ه»	بلندمدت
«و»	«ج»	قرض الحسنه

- (۱) «و» - «ج» - «د» - «الف»
 (۲) «و» - «ب» - «د» - «ه»
 (۳) «د» - «ب» - «و» - «ج»
 (۴) «د» - «ج» - «و» - «الف»

۱۵۹- فردی تعداد ۲۵۰۰ برگه سهام شرکتی را خریداری کرد. بعد از شش‌ماه کل سهام را به مبلغ ۱۶۰ میلیون فروخت و به میزان ۴۰ میلیون سود کرد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟ (قیمت به تومان می‌باشد).
 الف: مبلغ سرمایه‌گذاری، چند میلیون تومان بوده است؟

ب: قیمت اسمی هر برگه سهام، کدام است؟

ج: قیمت بازاری هر برگه سهام، چقدر است؟

- (۱) ۱۴۰ - ۴۸,۰۰۰ - ۶۴,۰۰۰
 (۲) ۱۴۰ - ۶۴,۰۰۰ - ۴۸,۰۰۰
 (۳) ۱۲۰ - ۴۸,۰۰۰ - ۶۴,۰۰۰
 (۴) ۱۲۰ - ۳۵,۰۰۰ - ۴۶,۰۰۰

۱۶۰- برای خرید لباس، معیارهای «عملکرد، هویت، نیاز، کیفیت و زیبایی» را در نظر بگیرید. کدام یک از معیارها برای هر یک از افراد زیر، ضروری است؟

«کارمند بخش بازرگانی، راهنمای تور گردشگری، پزشک و پرستار بیمارستان، لباس راحتی در منزل»

- (۱) زیبایی - هویت - عملکرد - نیاز
 (۲) نیاز - کیفیت - زیبایی - عملکرد
 (۳) عملکرد - زیبایی - کیفیت - هویت
 (۴) کیفیت - عملکرد - هویت - زیبایی

